| | | | |
|---|---|---|---|
| TEMSA | **ÇEVRE POLİTİKASI** | | |
| **DOKÜMAN KODU:** | **YAYIN TARİHİ:** | **REVİZYON TARİHİ:** | **REVİZYON NO:** |
| **ÇSG-POL.04** | **01.12.2005** | **29.05.2025** | **9** |

**TEMSA Skoda Sabancı Ulaşım Araçları A.Ş.**

**Çevre Politikası**

Hedefimiz, insanlara ve çevreye zarar vermeden müşterilerimizin güvenle kullanacağı kaliteli ürünleri üretmektir.

Tesisimizde bulunan veya faaliyetlerimizden etkilenen, Temsa için çalışan herkes, özen göstererek Çevresel Süreçlerimizin doğru bir şekilde uygulanmasından sorumludur.

Faaliyetlerimizde, çevre dostu ve risk yaratmayan yeni teknolojiler kullanıp, geri dönüşüm ve geri kazanım anlayışı ile atık, emisyon, deşarjları azaltıp, enerjiyi verimli kullanarak operasyonlarımızın çevre ve insan sağlığı üzerindeki etkilerini azaltmaya devam edeceğiz.

**Bizler:**

- Operasyon faaliyetlerimizi sürekli olarak çevresel riskleri azaltacak ve performansımızda gelişme kaydedecek şekilde sistematik olarak yöneteceğiz,
- Tüm geçerli Çevresel yasal şartlara, şirket politika ve uygulama yöntemlerine uyacağız,
- Çevre Performansımızı en üst düzeyde tutarak sürekli geliştireceğiz,
- Çevre performansımızın gelişmesine katkıda bulunanları takdir edeceğiz.
- Organizasyonumuzun liderliğini, kapasitesini ve yeteneklerini geliştirerek, Çevre performansımızı sürekli ileriye taşıyacağız.
- Çevresel planlarımızın ölçülebilir hedefleri olacak ve çözüm odaklı çalışacağız.
- Hepimiz bu hedeflere ulaşmayı taahhüt ediyoruz.

“Sürdürülebilirlik Yolculuğunda Birlikte” vizyonumuz ile çevre yönetim sistemimizi sürekli takip ederek iyileştirmeyi, çevreyi ve insanı korumayı ve çevreye olan etkilerimizi azaltmayı, sürdürülebilir ürünler geliştirmeyi, atık ve su yönetimi, biyoçeşitliliğin korunması, iklim eylem planı ve döngüsel ekonomi çalışmalarımız ile çevresel sürdürülebilirlik çalışmalarımızı sürekli olarak geliştirmeyi ve iyileştirmeyi taahhüt ediyoruz. Paris Anlaşması doğrultusunda çevresel sürdürülebilirlik çalışmalarımızı sürekli geliştiriyor ve iyileştiriyoruz; politikalarımız, uygulamalarımız ve paydaş katılımı ve politika süreçlerine destek faaliyetlerimiz aracılığıyla Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını (SKA) destekliyoruz. SKA 6: Temiz Su ve Sanitasyon hedefini destekleyerek atık ve su yönetimini önceliklendiriyor, SKA 15: Karasal Yaşam hedefine katkı sağlayarak biyolojik çeşitliliğin korunmasına odaklanıyor, SKA 13: İklim Eylemi doğrultusunda iklim eylem planlaması yapıyor, SKA 12: Sorumlu Tüketim ve Üretim hedefini teşvik ederek döngüsel ekonomi dahil sürdürülebilir tüketim ve üretim uygulamalarını benimsiyoruz. Bu sayede küresel iklim eylemine, sürdürülebilir kaynak kullanımına ve ekosistemlerin ve toplumların refahına yönelik ilerlemeyi destekliyoruz.

**TAAHHÜTLERİMİZ**

- TEMSA, 2021 baz yılına kıyasla 2030 yılına kadar mutlak Kapsam 1 ve 2 sera gazı emisyonlarını %68,6 oranında azaltmayı taahhüt etmektedir. TEMSA, 2023 baz yılına kıyasla satılan otobüs ve minibüslerin kullanımından kaynaklanan kuyudan-tekerleğe, Kapsam 3 sera gazı emisyonlarını mutlak olarak %42 oranında, pkm (yolcu başına) başına ise %59,6 oranında azaltmayı taahhüt etmektedir.
- TEMSA, 2021 baz yılına kıyasla 2050 yılına kadar mutlak Kapsam 1 ve 2 sera gazı emisyonlarını %90 oranında azaltmayı taahhüt etmektedir.
- TEMSA, 2023 baz yılına kıyasla 2050 yılına kadar satın alınan mal ve hizmetler ile satılan ürünlerin kullanımından kaynaklanan Kapsam 3 sera gazı emisyonlarını pkm başına %97 oranında azaltmayı taahhüt etmektedir.
- TEMSA, 2050 yılına kadar değer zinciri genelinde net sıfır sera gazı emisyonuna ulaşmayı taahhüt etmektedir.
- 2030 yılına kadar seçilen ürünler, dayanıklılık, onarılabilirlik ve döngüsel malzeme bileşimi dahil olmak üzere döngüsel ekonomi ilkeleri doğrultusunda tasarlanacaktır.
- Döngüsel ekonomi hedeflerimiz doğrultusunda, 2050 yılına kadar %50 döngüsel malzeme akışına ulaşmayı hedefliyoruz.
- 2022 baz yılına kıyasla eşdeğer otobüs başına su çekimini %42 oranında azaltmayı taahhüt ediyoruz.
- Su kaynakları üzerindeki zararlı etkileri ortadan kaldırmak için potansiyel kaynakları kontrol ederek ve sürekli çözümler arayarak su kirliliğini önlemeye kararlıyız. En iyi uygulamaları operasyonlarımıza entegre ediyor, temiz teknolojilere yatırım yapıyor ve çevre ile toplum için su kalitesini korumak adına paydaşlarımızla birlikte çalışıyoruz.
- Tüm çalışanlarımız için güvenli bir şekilde yönetilen içme suyu ve sanitasyon hizmetlerine %100 erişimi sürdürmeye kararlıyız; sabun ve su ile el yıkama olanaklarının sürekliliğini sağlıyoruz. Ayrıca iyi uygulamaları güçlendirmek amacıyla düzenli hijyen eğitimleri vermeye ve çalışanların bu programlara katılımını izlemeye devam ediyoruz.
- 2045 yılına kadar sıfır atık hedefimize ulaşmayı ve depolama ile yakma gibi bertaraf yöntemlerini aşamalı olarak ortadan kaldırmayı taahhüt ediyoruz.
- Operasyonlarımızda tehlikeli maddelerin kullanımını kademeli olarak azaltmaya ve mümkün olan yerlerde bunları aşamalı olarak ortadan kaldırma fırsatlarını değerlendirmeye kararlıyız. Uluslararası standartlara uygun olarak daha güvenli alternatifleri benimsemeye ve insan sağlığı ile çevre üzerindeki potansiyel riskleri sürekli olarak en aza indirmek için paydaşlarımızla birlikte çalışmaya devam etmeyi hedefliyoruz.
- 2030 yılına kadar tedarik zincirimizde çevresel ve sosyal performansı iyileştirmeyi ve lojistik ile diğer operasyonel taşeronlarımız (operasyonel paydaşlar) arasında emisyonların azaltılmasını teşvik etmeyi hedefliyoruz.
- 2040 yılına kadar ürün gamımızın %100'ünün sıfır emisyonlu araçlardan oluşmasını hedeflemekteyiz.
- İklim Eylem Planımız doğrultusunda, enerji verimliliğimizi artırmayı ve enerji verimliliğine odaklanan yenilenebilir enerji girişimleri ve iş birlikleri aracılığıyla %100 yenilenebilir enerji kullanımını sağlamayı hedefliyoruz.
- Habitatların, başta nesli tükenmekte olan türler ve endemik türler olmak üzere tüm türlerin korunmasına, iyileştirilmesine ve geliştirilmesine odaklanmak ve biyoçeşitlilik üzerindeki

etkileri sürdürülebilir bir şekilde yönetmeyi taahhüt ediyoruz. Biyoçeşitlilik üzerindeki etkileri sürdürülebilir bir şekilde yönetmek için habitatların ve tüm türlerin, özellikle de nesli tükenmekte olan türlerin ve endemik türlerin korunmasına odaklanmaya ve ilgili ve uygulanabilir olduğu durumlarda habitatların iyileştirilmesi ve eski haline getirilmesine yönelik çalışmaya kararlıyız

- Yürürlükte bulunan ve kapsamı dahilinde olduğumuz çevre yasaları, yönetmelikler ve zorunlu standartlara tam uyum sağlamayı taahhüt ediyoruz. Bu gereklilikleri iş süreçlerimize entegre ediyor, değişiklikleri yakından takip ediyor ve operasyonlarımızın yasal ve sektörel beklentileri sürekli olarak karşılamasını veya aşmasını sağlamak amacıyla uyumun ötesine geçen proaktif adımlar atıyoruz.
- İklim değişikliğini inkar etme ve iklim değişikliğine karşı alınan önlemlere karşı çıkan faaliyetlere destek vermeme ve bu tür aktiviteleri finanse etmemeyi,

taahhüt ederiz.

**TEMSA ÇEVRE POLİTİKASI VE PAYDAŞ KATILIMI**

TEMSA Çevre Politikasında belirlediği hedeflere ulaşabilmeyi sağlama taahhütleri kapsamında, çalışanlarını, tedarikçilerini, müşterilerini ve diğer tüm paydaşları ile katkı sunabilmeyi amaçlamakta ve bu sebeple paydaşlarını da teşvik etmektedir.

Bu amaçla;

Çalışanlarının, TEMSA Çevre Politikasına katkılarını teşvik etmek ve değerlendirebilmek için yönetim sistemleri çalışmaları ile süreç takip edilmektedir.

Tedarikçilerimizin Sürdürülebilirlik İlkelerine bağlılığını; hizmet ve malzeme temininde çevreyi koruma anlayışına sahip olmalarını düzenli olarak gerçekleştirdiğimiz “Tedarikçi Değerlendirme Anketleri” ve Bağımsız Dış Denetim Kurumları tarafından sağlanan denetim çalışmaları ile takip etmekteyiz. 2040 yılına kadar ürünlerimizin malzemelerinin kaynak verimliliğini en üst seviyeye çıkarmayı ve döngüsel ekonomi modeline geçmeyi sağlarken bu süreçte paydaşlarımız ile de iş birliği içinde olmayı hedefliyoruz.

Müşteri sağlığı ve güvenliği konusundaki taahhüdünü temel bir değer olarak kabul eder ve bu taahhüdü tüm iş süreçlerine ve kararlarımıza yansıtır. Müşterilerimizin sağlığı ve güvenliği, ürünlerimizin ve hizmetlerimizin tasarımından üretimine, dağıtımından kullanımına kadar olan her aşamada önceliklidir.

SOx, NOx, VOC, PM, toz, zararlı gazlar vb. kirleticilerin çevreye salınımını minimize etmek için sürekli olarak çaba sarf ederiz. Kirleticilerin düzenli ölçümü ve takibi yapılmaktadır.

Otobüslerimizin işletilmesi sırasında oluşan gürültüyü en aza indirmek için teknolojik gelişmeleri ve en iyi uygulamaları kullanırız. Hedefimiz, yerel topluluğumuzun huzurunu korumaktır.

Koku kontrolünü sağlamak için düzenli bakım ve temizlik prosedürleri geliştirir ve uygularız. Amacımız, çevremizde oluşan koku kirliliğini engellemektir.

Aydınlatma sistemlerimizi akıllı ve enerji tasarruflu teknolojilere yükseltiriz. Bu sayede ışık kirliliğini en aza indiririz.

Çevreyi kirleten trafik sıkışıklığını en aza indirmek için servis güzergahlarımızda etkili yol planlaması ve otobüs filosu yönetimi uygularız. Yol tıkanıklığını azaltarak hava kalitesini iyileştirmeyi hedefleriz.

Ürün ömrünü tamamlamış veya iadesi gerçekleşmiş otobüs parçaları ve malzemeleri için geri dönüşüm programları uyguluyoruz. Bu programlar, atık miktarını azaltmaya ve doğal kaynakları korumaya yardımcı olur. Amacımız, kullanılamaz hale gelmiş parçaların geri dönüşümünü artırmak ve bu süreçleri sürekli iyileştirmektir.

Atık otobüs parçalarının doğru bir şekilde toplanması, taşınması ve bertaraf edilmesi için sıkı prosedürler geliştiririz. Atık yönetimi, çevresel kirliliği ve kaynak israfını önlemek amacıyla titizlikle takip edilir.

Diğer paydaşlarımızı da teşvik ederek, TEMSA Çevre Politikası kapsamında ve Sürdürülebilirlik Anlayışımız dahilinde çalışmalar sürdürmek, çevreyi korumak ve çevreye verdiğimiz zararları gidermek için çalışıyoruz.

Bizler bu Dünyanın parçasıyız ve Dünyamızın kaynakları sınırlı. Malzeme ve kaynak temininden, enerji verimliliğine, geri kazanımdan, çevresel acil durum analizlerine kadar çevresel risklerin önceden tespiti ve gerekli tedbir aksiyonlarının planlanması konusunda çalışmayı taahhüt ediyoruz. Bu taahhütlerimiz kapsamında, enerji verimliliği, suyun etkin kullanımı, atık yönetimi ve döngüsel ekonomi, eşitlik ve kapsayıcılık, toplumsal faydaya yönelik çalışmaları gerçekleştirdik ve bu konuda, üniversiteler ve sivil ve toplum kuruluşlarının katılımı ile çalışmalarımızı gerçekleştirmeye devam ediyoruz.

TEMSA İklim Değişikliği Stratejisi temeli, TEMSA üretim sera gazı emisyonlarının, lojistik emisyonlarının ve tedarikçi emisyonlarının azaltılmasına kadar geniş bir çerçeveyi kapsamaktadır. İklim Eylem Planımız dahilinde farkındalık çalışmaları ve eğitimleri ile de çevreye katkı sunmayı hedefliyoruz.

Çevre yönetimi ile ilgili gelişmeleri, bilimsel araştırmaları ve teknolojileri takip etmek, çevre ile ilgili konularda çalışan ulusal ve uluslararası kurumlar ile ortaklaşa iş birliği sağlayacak çalışmalar gerçekleştirmek, çevre konusunda mevzuatın gerektirdiği standartları ürünlerimizde ve tüm iş süreçlerimizde uygulamak, ürünlerimizin yaşam döngüsü boyunca çevresel etkilerini takip ve kontrol etmeyi hedeflemek, enerji ve su tüketimi açısından daha verimli, dayanıklı, onarılabilir, geri dönüştürülebilir çevre dostu ürünler tasarlamak ve üretmek TEMSA'nın çevresel sürdürülebilirlik öncelikleri ve taahhütleridir.
Çalışanlarımıza, iş ortaklarımıza ve paydaşlarımıza çevresel sürdürülebilirlik konusunda eğitimler vererek farkındalık geliştirmek ve teşvik gayretlerinde bulunarak, ekosistemimiz içerisinde yer alan tüm paydaşlarımızla çevresel risklerin öngörülmesi, önlem alınabilmesi ve bu konuda gerekli aksiyonların planlanabilmesi konusunda çalışmalarımızı devam ettirme gayretindeyiz.

**TEMSA ÇEVRE POLİTİKASI SORUMLULUĞU, TAKİP VE DENETİMİ**

TEMSA Çevre Politikası hazırlama ve takip sorumluluğu TEMSA Yönetim Komitesindedir (TMC) ve gerektiğinde gözden geçirilmekte ve güncellenmektedir.
TEMSA Çevre Politikası uygulama prensiplerini açıklayan Prosedürler, TEMSA Politika ve Prosedürler dokümanı ile paydaşlar ile paylaşılmaktadır. Bu kapsamda, çevresel konularda paydaşlarımızla açık ve şeffaf bir şekilde iletişim kurmaya ve onların sürdürülebilirlik için harekete geçme kapasitelerini güçlendirmeye kararlıyız. Değer zincirimiz genelinde anlamlı ilerleme sağlamak amacıyla iş birlikleri kurmaya, yetkinlik gelişimini desteklemeye ve aktif katılımı teşvik etmeye odaklanıyoruz.
Çevresel ve iklim değişikliği raporlamamızı, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlıyoruz. Kamuoyuyla paylaştığımız verilerin bağımsız kuruluşlarca denetlenmesini sağlıyoruz.
TEMSA Çevre Yönetim Sistemi kapsamında, çevre yönetim sistemimizi iş süreçlerimize entegre ediyoruz. ISO 14001, ISO 14064, ISO 14046, ISO 9001, ISO 45001, ISO 50001, ISO 27001 belgeleri ile yönetim sistemleri süreçlerini uyguladığımızı belgeliyoruz.
Çevresel sürdürülebilirlik çalışmalarımıza Sürdürülebilirlik Raporumuz, İklim Eylem Planımız ve CDP İklim Değişikliği raporu üzerinden ulaşabilirsiniz.